

Tehtävänanto:

Aihe on Nykymaailma nuoren kasvuympäristönä. Tutustu annettuihin aineistoihin. Rajaa näkökulmasi itse, mutta hyödynnä kirjoituksessasi vähintään kahta annetuista aineistoista. Kirjoita kielellisesti huoliteltu ja ehyt teksti, joka on pohtiva, näkökulmia avaava tai kantaa ottava. Kirjoita niin, että lukija ymmärtää tekstin, vaikka ei tuntisikaan aineistoja. Viittaa aineistoihin tarkoituksenmukaisella tavalla. Tekstisi sopiva laajuus on noin 6 000 merkkiä. Otsikoi tekstisi.

Aineistot:

- Minna Kurjen artikkeli *Polvi on pojasta parantunut – Katso, miten nuoriso on muuttunut vuosikymmenten aikana* (Aamulehti 8.2.2017)
- Tuomari Nurmion sanoitus *Kiinalaiset kastesanat* albumilta *Lasten meuhetki* (1981)
- YouTube-videobloggaaja mmiisasin videoblogipostaus *Lukiomuistoja* (YouTube 19.2.2017)

A

299 792 458 metriä sekunnissa

”Sä et voi olla hallitsija / jos sun mieles harhailee”. Tuomari Nurmion runo *Kiinalaiset kastesanat* kertoo hyvin, mitä odotuksia nuoriin kohdistuu. Ovatko nämä odotukset enää edes täysin täytettävissä? Internetin helpottuneen saatavuuden myötä ajatusten jatkuvaa harhailua on lähes mahdotonta estää. Nuorten elämää internet koskettaa erityisen suuresti ja sen seurauksena keskittyminen yhteen asiaan on hankaloitunut. Miten nykynuorista tulee hallitsijoita, jos heidän mielensä harhailevat jatkuvasti internetin lisääntymisen ja siellä esiintyvien häiriötekijöiden takia?

Internet on tänä päivänä osana lähes kaikkien elämää. Minne tahansa meneekin, niin internet on läsnä. Julkisissa liikennevälineissä matkustaessa voi nähdä suuren määrän matkustajia, joiden kasvoilla hehkuu älypuhelimien sinertävä valo. Internet yhdistää meitä kaikkia ja on tuonut mukanaan monia etuja, kuten tiedontarkistamisen helppouden. Se on helpottanut useiden kotitalouksien elämiä noin kolme vuosikymmentä, mutta on tänä aikana aiheuttanut joitakin ongelmiakin. Nuorilla näitä ongelmia voi havaita helpommin kuin iäkkäillä henkilöillä. Internet saattaa aiheuttaa riippuvuutta. Aamulehden artikkelissa *Polvi on pojasta parantunut – Katso, miten nuoriso on muuttunut vuosikymmenten aikana* (8.2.2017) käsitellyssä Nuorten terveystapatutkimuksen mukaan internetriippuvaisten nuorten osuus on nous-

sut 1,5 prosentista vuonna 2001 5,6 prosenttiin vuoteen 2015 mennessä. Tämä on 4,1 prosenttiyksikön nousu 14 vuodessa. Kuten kaikki muutkin riippuvuudet, internetriippuvuuskin tuottaa useita ongelmia, kuten vieroitusoireita jos ei ole nettiä käytettävissä. Riippuvaisten nuorten osuus johtuu internetin helpottuneesta saatavuudesta uusien teknologian keksintöjen myötä. Vuonna 2001 vain harva vietti internetin ääressä yli neljää tuntia, mutta nykypäivänä tämä neljä tuntia kerääntyy päivän aikana helposti.

Internetillä on positiivisia ja negatiivisia sosiaalisia vaikutuksia. Positiivista on yhteydenpitämisen helppous riippumatta siitä millä puolella Maapalloa on. Sosiaalisen median ansiosta toisistaan kaukana asuvat ystävät ja sukulaiset voivat päivitellä toisilleen kuulumisiaan ja olla yhteydessä reaaliajassa eli ei tarvitse enää odotella kirjeen saapumista postista. Yksi internetin negatiivisista vaikutuksista on lisääntynyt kyberkiusaaminen. Itse en ole muistaakseni kohdannut sitä, mutta sitä tapahtuu siltikin. En osaa edes kuvitella miltä tuntuisi olla nuori, jolla on erittäin huono itsetunto ja itsetuhoisia ajatuksia, jota kiusataan ja haukutaan sosiaalisen median kautta. Seuraukset voivat olla järkyttäviä. Kyberkiusaamisen ajatellaan olevan vain ja ainoastaan osa nuorten elämää, mutta kuten USA:n nykyisestä presidentistä nähdään, tilanne ei ole tämä. Itse olen välillä

suorastaan suivaantunut hänen epäsuoraan ihmisten, varsinkin kuuluisten, kiusaamiseen Twitterin kautta. En voi ymmärtää miten maailman vaikutusvaltaisimman maan johtajalta suvaitaan sitä, mutta oletetaan että nuoret tajuavat olla kiusaamatta netin välityksellä.

Sitä ei aina ymmärrä miten paljon käyttää aikaa tietokoneen tai älypuhelimien ruudun edessä. Uuden lukion opetussuunnitelman takia ruutuaikaa kouluissa on lisätty entisestään. Itse en onneksi joudu noudattamaan tämän uuden lukion opetussuunnitelman, välillä jopa täysin älyvapaita, uudistuksia. Mielestäni koulutuksen laatu on heikennyt opetussuunnitelmien vaihdoksen myötä. Olen ollut joillakin kursseilla nuorempien oppilaiden, jotka noudattavat uutta opetussuunnitelmaa, kanssa ja olen todennut näiden oppilaiden opiskelun laadun huonontuneen merkittävästi. Tietokoneen sallittu käyttö tunneilla on johtanut siihen, että oppilaat selaavat jotakin täysin turhaa ja aiheeseen liittymätöntä silloin kun pitäisi opiskella. Lähes aina kun katson nuorempien oppilaiden tietokoneiden ruutuja, ”suureksi yllätyksekseni” siellä ostellaan kenkiä verkkokaupasta. Muutenkin opetussuunnitelman uudistamisen jälkeen on osa kursseista menettänyt ideansa ja haasteensa. Muutama opettajanikin on kommentoinut uusia lukio-kursseja huonompilaatuisiksi kuin vanhoja. Nykytrendi taitaa olla se, että kaikki vanha on huonoa ja se pitää uudistaa, vaikka olisi toiminut hyvin ennenkin, mutta ei tästä enempää.

Itsekin olen ajoittain sortunut internetin suurkuluttamiseen. Päivän aikana on saattanut huomaamattaan tullut käyttäneeksi useita tunteja tärkeää aikaa. Häpeä iskee kun miettii mitä kaikkea olisi voinut tehdä tuhlaamalla ajalla. Entäs mitä minä hyödyin kaikesta siitä ajasta jonka käytin esimerkiksi hauskojen videoiden katsomiseen sosiaalisessa mediassa? En yhtikäs mitään. Täysin omakohtaisesti voin sanoa, että internet on koukuttava ajanviete, vaikka en olekaan siitä riippuvainen. Yleensä olen jopa tyytyväisempi kun en käytä internetiä ja olen oikeasti läsnä nykyhetkessä.

Onko pojasta polvi parantunut? Kyllä minä luulen että on, mutta koulumaailmassa en aina voi olla sitä mieltä.

Se on varmaa, että uusi sukupolvi on huomattavasti karsimattomampi. Kaikki, minä mukaan lukien, ovat tottuneet kaiken tapahtuvan ja tiedon siirtyvän lähes valon nopeudella, 299 792 458 metriä sekunnissa. Enää ei tarvitse odottaa viikkokaupalla yhteydenottoja ja sen huomaa.

Abiturientti 2017.

B Millainen kasvuympäristö nykymaailma on nuorelle?

Maailma on tänä päivänä monella tapaa nuorelle parempi kasvuympäristö kuin koskaan aikaisemmin. Tätä tukee 8.2.2017 julkaistu Aamulehden juttu ”Polvi on pojasta parantunut – Katso, miten nuoriso on muuttunut vuosikymmenten aikana”, josta käy ilmi, että suomalaisnuorten elintavat ovat viimeisten neljänkymmenen vuoden aikana muuttuneet parempaan suuntaan lähes joka osa-alueella.

Toisaalta on myös syntynyt uudenlaisia haasteita joihin tuen esimerkiksi digitalisaatiosta. Monille nuorille voi myös olla vaikeaa päättää, mitä alaa he haluavat ruveta opiskelemaan lukion jälkeen, sillä vaihtoehtoja on valtavasti eikä sopivan alan löytäminen useinkaan ole helppoa. Jotkut opiskelevat jotakin alaa useamman vuoden ajan vain huomatakseen, ettei se olekaan heille se oikea vaihtoehto. On tietysti tavallaan hyvä, että on jopa liikaa valinnanvaraa, mutta se aiheuttaa monissa tapauksissa myös paljon stressiä ja tekee valitsemisesta hyvin hankalaa.

Ammatinvalintaan liittyy Tuomari Nurmion runo Kiinalaiset kastesanat, jonka keskeisimpänä viestinä on, että jos omat kyvyt tai luonteenpiirteet eivät sovi jonkin alan työhön, kyseinen ala ei ole sopiva. Se siis kannustaa hankkiutumaan sellaiselle alalle, jossa kokee olevansa hyvä tai lahjakas, ja johon oma luonne sopii mahdollisimman hyvin.

Nuorten tupakoinnin kokeileminen on vähentynyt ja sen ajankohta on siirtynyt myöhäisemmäksi. Tupakoin-

tia ei myöskään enää pidetä ”coolina”, vaan pikemminkin luuserien puuhana. Yhä harvempi nuori saa tupakatuotteita itse ostamalla, ja merkittävänä tekijänä nuorten tupakoinnin vähenemisessä pidetään vuonna 2012 voimaan astunutta tupakan piilottamista koskevaa lakia, jonka myötä tupakka on entistä vähemmän esillä.

Tupakansavulle altistuminen on niin ikään vähentynyt, mitä on edesauttanut muun muassa se, että yhä harvempien nuorten perheen autossa saa polttaa. Asiaa on auttanut myös se, että tupakointi monissa julkisissa sisätiloissa kuten ravintoloissa on jo pidempään ollut kiellettyä ja esimerkiksi lentokentillä on erillinen tila, jossa saa tupakoida.

Negatiivista kehitystä on tapahtunut sikäli, että samalla kun perinteisten savukkeiden kulutus nuorten keskuudessa on pienentynyt, sähkösavukkeiden kulutus on lisääntynyt. Sähkösavukkeet ovat toki vähemmän haitallinen vaihtoehto kuin perinteinen tupakka, mutta niissäkin on nikotiinia, joka aiheuttaa riippuvuutta.

Tupakoinnin ohella myös alkoholin käyttö, mukaan lukien kovaan humalaan juominen, nuorten keskuu-

dessä on vähentynyt. Tämä on todella tärkeää, sillä alkoholin runsaasta juomisesta aiheutuvien terveyshaittojen lisäksi humalassa tapahtuvat onnettomuudet ja esimerkiksi tappeluihin joutuminen vähenevät. Väkivaltaa kohdanneiden nuorten määrä on sekin pienentynyt hieman, joten voi hyvin olla, että näiden kahden asian välillä on ainakin jonkinlaista korrelaatiota.

Rahapeliin pelaaminen on niin ikään vähentynyt, mihin on selvästi vaikuttanut peliautomaattien ikärajan nostaminen viidestätoista kahdeksantoista vuoteen. Tämä on hyvä asia, sillä aiemmin monet nuoret jäivät rahapeleihin koukkuun, minkä jälkeen he käyttivät kaikki rahansa niiden pelaamiseen ja joutuivat pahoihin talousvaikeuksiin.

Nuorista noin 80 % pitää terveydentilaansa pääosin hyvänä. Osuus on suunnilleen sama kuin aiemmin, vaikka pitkäaikaissairauksien, kuten keliakian, diabeteksen ja astman, määrä on kasvanut. Tämän selittää kyseisten sairauksien hoidon paraneminen, minkä seurauksena nekin, jotka sairastavat kyseisiä sairauksia, kokevat olevansa pääosin terveitä.

Uudeksi ongelmaksi nuorille on tullut internetriippuvuus. Sen määrä on kuitenkin itse asiassa vähentynyt vuoteen 2001 nähden, sillä internetin käyttö on yleistynyt valtavasti. Näin ollen henkilöä, joka vuonna 2001 käytti 4 tuntia päivässä internetiä saatettiin pitää riippuvaisena, kun taas tänä päivänä hän olisi varsin yleinen tapaus. Internet on erittäin tärkeä ja hyödyllinen asia nykymaailmassa, mutta sen ei saa antaa hallita koko elämää.

Internetriippuvuuden lisäksi internetin nuorille tuomiin haittoihin kuuluu nettikiusaaminen, jota nuorten mukaan on melko paljon, mutta joka heidän mielestään harvoin on kovin vakavaa. Keskustelu netissä on usein hyvin vihamielistä sävyiltään, mikä johtuu paljolti siitä, että kuka tahansa voi sanoa mitä vain anonyymisti. Mielestäni anonyymejä kommentteja, joita netissä saa osakseen ei kannata ottaa liian vakavasti ellei kyseessä ole suoranaisten uhkaus tai jotain vastaavaa.

Perinteisten päihteiden käyttö nuorten keskuudessa on siis kaiken kaikkiaan laskenut, mikä on selvä merkki oikeanlaisesta kehityksestä. Niiden tilalle on kuitenkin tullut uusia internetiin liittyviä haittoja, joihin tulee suhtautua vakavasti. Olen joka tapauksessa sitä mieltä, että nuorilla ei koskaan ole ollut parempaa kasvuympäristöä kuin tällä hetkellä.

Abiturientti 2017.

C Some-sukupolvestakin kasvaa vastuullisia aikuisia

”Ei näistä nykynuorista ole mihinkään.”

Nuorena olen törmännyt vanhempien sukupolvien käsitykseen siitä, kuinka ennen kaikki oli paremmin. Olen saanut kuulla nuorten elämään kohdistuvia yleistyksiä ja ärähdyksiä jopa omilta vanhemmiltani ja sukulaisiltani. Ennakkoluulojen mukaan nykynuoria pidetään yhtenä ihmismassana, jonka kaikki yksilöt ovat yhtä toivottomia. Ovatko nykynuoret todella niin tyhmiä kuin väitetään?

2010-luvulla sosiaalinen media, ”some”, on muodostunut tärkeäksi osaksi nuorten arkipäivää. Nuorten kaveriesuhteet perustuvat yhä useammin enemmän Instagram-kommenteille ja Facebookin tykkäyksille kuin oikeille kohtaamisille. Ovatko tykkäykset arvokkaampia kuin aidot ystävät? Sosiaalisen median ihanuus muodostuikin ongelmaksi siinä vaiheessa, kun kavereita ei enää haluta nähdä somemaailman ulkopuolella. Tällöin nuori voi ajautua internetriippuvaiseksi.

Tampereen yliopiston kansanterveystieteen ryhmän teettämä nuorten terveystapatutkimus kertoo muutoksista nuorten elintavoissa. Tutkimuksen tuloksia ja nykynuorisoa on käsitteletty toimittaja Minna Kurki artikkelissaan ”Polvi on pojasta parantunut – Katso, miten nuoriso on muuttunut vuosikymmenten aikana” (AL 8.2.2017). Professori Arja Rimpelän johtamasta tutkimuksesta käy ilmi, että nuorten nettiriippuvuus on yllättäen vähentynyt, jos internetin käytön lisääntyminen otetaan huomioon. Myös nettikiusaaminen on vakava ongelma – siihen on hankala puuttua, koska sen tekijät pysyvät usein nimettömänä. Terveystapatutkimuksen mukaan kuitenkin vain pari prosenttia nuorista piti kokemaansa nettikiusaamista vakavana. Tämä ihmetyttää minua suuresti, sillä nettikiusaaminen saattaa jättää jopa pysyvämmät jäljet kuin fyysinen kiusaaminen; netti on nuoren mukana kaikkialla, joten siellä tapahtuvaa kiusaamista ei pääse pako. Netissä haukkumiset ja ilkeät juorut eivät myöskään poistu koskaan, eivätkä kiisaajat välttämättä joudu koskaan vastuuseen teoistaan.

Kasvavat nuoret kokeilevat rajojaan, ja usein tähän elämänvaiheeseen lukeutuu päihteiden käyttö. Terveystapatutkimus kuitenkin osoittaa, että nuoret ovat raittiimpia kuin koskaan 2000-luvulla ja tupakoinnille altistuminen on vuosikymmenten aikana vähentynyt merkittävästi; toisaalta perinteinen tupakointi on korvattu sähkösavukkeilla ja kannabiksen käyttö on yleistynyt. Etenkin kannabiksen käyttö on valitettavan yleistä myös asuinpaikkakunnallani Akaassa. Lehdestä saa lukea, kuinka paikkakunnan nuoret ovat polttaneet rautatieaseman roskiksia päihtyneinä. Onneksi kuitenkin

vain ääripäätt nousevat uutisotsikoihin, eivätkä kaikki nuoret tee tyhmyyksiä. Tämän päivän trendi, fitness, on osaltaan vaikuttanut siihen, että nuoret suosivat terveitä elämäntapoja – suurin osa terveystapatutkimuksen nuorista pitääkin terveydentilaansa hyvänä.

Koulu on kodin ohella yksi nuoren tärkeimmistä kasvattajista – siksi sen tulisi olla turvallinen ja lämminhenkinen ympäristö, jossa voi toteuttaa itseään. 2010-luvun kouluissa pyritään parantamaan koulun yhteisöllisyyttä pitämällä ”tiimiviikkoja” ja puuttumaan kiusaamiseen KiVa Koulu -ohjelman avulla. Koulut pyrkivät myös hyväksymään erilaisuutta muun muassa sukupuoli-neutraaleilla WC-tiloilla ja vähentämään sukupuolten kahtia jakoa puhuttelemalla oppilaita henkilöinä tyttöjen ja poikien sijaan. Nämä uudistukset ovat varmasti askel parempaan suuntaan, mutta itse koululaisena olen huomannut, että kiusaamiseen puuttuvat ohjelmat eivät ole poistaneet koulukiusaamista eivätkä kaikki opettajat noudata määräyksiä. Hyvä käytös lähtee itse nuoresta, ja siksi kiusaamisen vastaisen työn ja yhteistyötaitojen opettamisen tulisi alkaa jo lapsuudessa.

Nyky-Suomessa rikkaiden ja köyhien välinen kuilu on kasvanut suureksi. Tämä ilmiö asettaa nuoret eriarvoisiin lähtökohtiin – yhä useampi pienituloisen perheen nuori päätyy työttömäksi ja syrjäytyy. Nuoret valitsevat opiskelupaikkansa usein vanhempiensa ammattien mukaan, ja vain peruskoulun käyneiden vanhempien lapsi päätyy harvemmin opiskelemaan yliopistoon kuin rikkaan, korkeasti koulutetun perheen kasvatti. Tämä johtuu siitä, että vanhempien asenteet siirtyvät usein nuorelle, jolloin nuori kokee, ettei hän voi pyrkiä parempaan ammattiin kuin vanhempansakaan. On tärkeää, että valtio tukee kansalaistensa opiskelua opintotukien avulla ja antaa rahaa myös erityisopetukseen, jotta kaikilla olisi yhtä suuri mahdollisuus tavoitella unelma-ammattiaan.

Nuoret kokevat ympäristön paineet voimakkaina, ja valitettavan usein paineet vaikuttavat nuoren kehitykseen negatiivisesti. Median käytön yleistymisen myötä yhä useampi nuori kokee jatkuvia ulkonäköpaineita, ja

osa nuorista kokee nykyisen koulujärjestelmän ahdistavana ja kokee näin paineita opiskelumenestyksestä. Tämä saattaa ajaa nuoren jopa mielenterveysongelmien partaalle.

Kun olin Ranskan Rivieralla kielimatalla heinäkuussa 2016 ja sain puhelinsoiton huolestuneelta ohjaajaltani, säikähdin. Hän kertoi, että 15 kilometrin päässä majoituspaikastamme on tapahtunut terrori-isku. Huomasin, kuinka seuraavina päivinä koko Riviera oli paniikissa ja jouduin tuntemaan sen tuskan, jonka terrori-isku ympärilleen aiheuttaa. Tämänkaltaiset surulliset uutiset maailman tämänhetkisestä tilasta luovat nuorille turvatomuuden tunnetta. Myös ilmastonmuutos ja perinteisten ammattien katoaminen sähköistymisen myötä huolestuttavat nykynuorta. Ajatus siitä, että maapallon tulevaisuus on meidän käsissämme, pelottaa. Millainen on maailma vuonna 2050?

Kaiken tämän huolen ja pelon keskellä nykynuorilta vaaditaan erityistä rohkeutta. Tuomari Nurmion laulusanoitus ”Kiinalaiset kastesanat” (albumilla ”Lasten meuhetki”, 1981) kertoo epävarman nuoren ajatuksista. Säkeet ”Sä et voi olla uljas kotka / jos sun siipes vapisee” kuvaavat hyvin sitä, kuinka nuorilta vaaditaan suuria tekoja. Jos nuori kuitenkin pelkää astua tulevaan, ei hänestä voi tulla vahvaa, itsenäistä aikuista. Siksi koulun, perheen ja valtion tulee tukea ja auttaa nuoria, jotta heidän ei tarvitse jäädä yksin huoltensa kanssa.

Nykypäivän nuoret elävät jatkuvassa epävarmuudessa. Siitä huolimatta he ovat selvinneet nyky maailman haasteista hyvin, ja epäonnistumisten ja onnistumisten kautta heistäkin kasvaa vastuullisia aikuisia. Yhden nuoren tekemän virheen takia ei pidä leimata koko nykynuorisoa. Nykynuoret eivät siis ole laiskoja, tyhmiä ja huonokäyttöisiä – heissä on maailman tulevaisuus. Aikuisten tuen avulla he pystyvät mihin tahansa.

Abiturientti 2017.

D Nyky maailman hedelmät

Jokainen vanhempi haluaa omille rakkaille lapsilleen parasta. Vanhemmat tietävät, kuinka suuresti lasten kasvuympäristö vaikuttaa siihen, millaisia ihmisiä heistä kehkeytyy. Lasten tulevaisuus onkin yksi merkityksellisimmistä syistä, miksi vanhemmat ottavat tuloihinsa nähden kivitalon kokoisia asuntolainoja muuttaakseen pois lähiöstä niin sanotulle paremmalle alueelle: siten heidän lapsensa saa paremman kasvualustan.

Vanhemmat eivät kasvata lapsiaan yksin – myös maailma kasvattaa heitä. Oman perheen ja lähisuvun lisäksi kasvatukseen osallistuvat esimerkiksi koulujen opettajat ja harrastusten valmentajat. Vielä enemmän vaikuttanee kaveripiiri. Kaveripiiri on kuin maaperä, jossa viljelijä kasvattaa viljelyksiään. On tärkeää, että maaperä on kunnossa, jotta viljelykset voivat menestyä. Kasvua voi jonkin verran auttaa lannoitteilla: vanhempien rahalla tai muulla materiaalilla. Liika lannoittaminen kuitenkin voi turmella maaperän. Parhaan tuloksen takaa luomuviljely ja huolellinen, itse suoritettu kasvatustyö. Silloin lapsesta voi kasvaa tasapainoinen, hyvä nuori aikuinen.

Millaisen maaperän nyky-Suomi tarjoaa? Tutkimusten valossa se on erittäin hedelmällinen kautta maan;

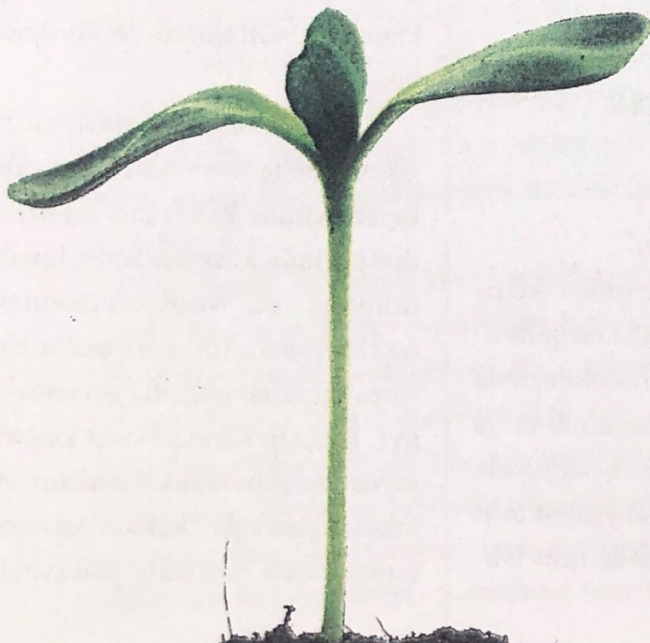
lisäksi suunta on kohti vieläkin meहुkkaampaa tulevaisuutta. Minna Kurki käsittelee nuorison muuttuneita elämän-tapoja artikkelissaan Polvi on pojasta parantunut – Katso, miten nuoriso on muuttunut vuosikymmenten aikana (Aamulehti 8.2.2017). Hän käyttää lähteenään Tampereen yliopiston toteuttamaa terveystapatutkimusta, johon vastaa joka toinen vuosi noin 10 000 iältään 12–18-vuotiasta nuorta. Artikkelin mukaan tilanne on hyvä: nykynuoret ovat parempia kuin heidän edeltäjänsä ovat milloinkaan olleet.

Tutkimustulokset puhuvat nuorten puolesta. Humalahakuinen alkoholin käyttö on vähentynyt ja raittiiden nuorten määrä on lisääntynyt merkittävästi. Artikkelin yhteydessä olevasta graafista käy ilmi kiinnostavia lukuja. Esimerkiksi 16-vuotiaista pojista raittiita oli vuonna 1995 vain 12 prosenttia, kun taas 20 vuotta myöhemmin raittiita oli peräti 47 prosenttia. Myös tupakointi on vähentynyt noin kolmasosaan aiemmasta ja tupakointia pidetään ”luuserien puuhana”. Lisäksi rahapelaaminen on vähentynyt roimasti muutamassa vuodessa. Tutkimusten mukaan nyky-Suomi tarjoaa siis monessa suhteessa oivallisen, jopa aiempaa paremman kasvualustan.

Omat kokemukseni tukevat tutkimustuloksia. Ei minun ystäväpiirissäni hölmöillä, harrasteta humalajuomista tai tuhota terveyttä tupakalla. Me koemme maailman mielenkiintoiseksi paikaksi kasvaa. Globalisaatio lisää kielitaitoa ja avaa ovia myös ulkomaille. Se puolestaan lisää omaa motivaatiotani ja kunnianhimoani opiskelun suhteen. Haluan paljon – ja voin saavuttaa sen. Tuomari Nurmio puhuu laulussaan Kiinalaiset kastesanat (albumi Lasten meuhetki, 1981) rohkeudesta ja sanoo seuraavasti: ”Sä et voi olla uljas kotka / jos sun siipes vapisee.” Tätä rohkeutta uskon itsestäni löytyvän. Lisäksi nykymaailman avoin ilmapiiri tarjoaa mahdollisuuden olla oma itsensä. Jokainen muukin saa olla juuri se, keneksi itsensä kokee.

Opiskelu lukiossa on merkittävä osa monen nuoren elämää. Opiskelu tuo mukanaan valtameren kokoisien määrän kokeita, tehtäviä, läksyjä, projekteja, palautuspäiviä, esityksiä, kirjoitelmia ja siis stressiä, mutta toisaalta se antaa paljon. Nuorten suosima Youtube-vloggaaja nimimerkki mmiisas on kokenut samoin: Hän sanoo Lukiomuistoja-vlogissaan (19.2.2017) seuraavasti: ”Siitä kannattaa nauttia, siitä lukioajasta, koska se loppuu. Se ei kestä ikuisesti.” Tämän ikuisuudelta tuntuvan mutta silmänräpäyksessä ohikiitävän kolmen vuoden aikana nuori kehittyy etenkin henkisellä tasolla roimasti.

Parhaassa tapauksessa lukion aloittanut lapsi astelee ulos kypsänä aikuisena valkolakki päässään – valmiina aikuisuuden haasteisiin. Samalla lakin sisään on tarttunut huima määrä tietoa, taitoa ja yleissivistystä. Koulu tarjoaa kaikille ainakin hyvän kasvualustan, mahdollisuuden kasvaa ja kehittyä.

Toisaalta paratiisissa oli käärme ja nykymaailmassakin on omat pirunsa. Monilla menee hyvin, mutta ei kaikilla. Joukossamme on niitä, joilla syystä tai toisesta menee huonommin, ja ehkä voikin sanoa, että nuoriso on polarisoituneempaa kuin ennen. Samalla kun osa menestyy ja kukoistaa, osa ajautuu ongelmiin ja syrjäytyy. Kurjen artikkelin mukaan esimerkiksi sähkötupakan käyttö on yleistynyt ja nettiriippuvaisten määrä on kasvanut. Vuonna 2015 nuorista riippuvaisiksi luokiteltiin 5,6 prosenttia. Käsitykseni mukaan myös huumeiden käyttö on lisääntynyt, mikä osaltaan selittänee alkoholin käytön vähenemistä. Lisäksi nuorille psyykkistä kuormaa aiheuttavat esimerkiksi huoli tulevaisuuden opiskelupaikasta sekä vähän väliä median kautta silmille tunkeva terrorismin uhka. Ei siis ole ihme, että masentuneita ja unioongelmaisia on aiempaa enemmän. Tilannetta ei varmasti helpota se, että nykymaailmassa on runsaasti rikkonaisia perhesuhteita. Eroperheet ovat arkipäivää, eivätkä uudetkaan parisuhteet kestä, eikä niin sanotun tavallisen länsimaisen parisuhteen tulevaisuus näytä kovin valoisalta. Itsekin olen lyhyen elämäni aikana kohdannut ja käynyt läpi jo neljä eroa.

Mikään ei ole täydellistä. Kaikessa on niin hyvää kuin huonoa, eikä nykymaailma nuoren kasvualustana tee tuohon sääntöön poikkeusta. Parannettavaa riittää, mutta puheen sävy on syytä pitää positiivisena. Pelto näyttää kokonaisuudessaan vehreältä ja vilja tasokkaalta, mutta tarkalla katseella löydämme myös hoidettavaa. On syytä pitää huoli koko sadosta.

Abiturientti 2017.